

L.dz. KSOiW/34/2022

Szanowny Pan

Przemysław Czarnek

Minister Edukacji i Nauki

Szanowny Panie Ministrze,

Krajowa Sekcja Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” ponownie zwraca się o pilną interwencję i zmianę wykładni prawa Ministerstwa Edukacji i Nauki dotyczącej nowelizacji ustawy Karta Nauczyciela z dnia 27 września 2017 r. w zakresie trybu rozliczania godzin ponadwymiarowych nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć.

Uzasadnienie

Obecnie kwestię tę reguluje jeszcze art. 42 ust. 7 pkt 3 Karty Nauczyciela, który upoważnia organy prowadzące szkoły jednostek samorządu terytorialnego m.in. do określania tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć. W ramach tego upoważnienia organy stanowiące JST ustalały algorytmy tzw. uśredniania różnego wymiaru zajęć realizowanych przez nauczycieli w ramach jednego stosunku pracy, w celu ustalenia, od jakiego wymiaru godzin zajęć będą przysługiwały nauczycielowi godziny ponadwymiarowe.

Wątpliwości i różne interpretacje pojawiły się dopiero po nowelizacji Karty Nauczyciela, wprowadzonej ustawą z dnia 27 września 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, która w dodanym do artykułu 42 ustępie 5c przeniosła te same zasady z art. 42 ust. 7 pkt 3 KN, z tym że organy prowadzące JST utraciły delegację ustawową do uśredniania różnego wymiaru godzin zajęć realizowanych w ramach jednego stosunku pracy, a przytoczony wyżej dodany ust. 5c w art. 42 KN sam zawiera algorytm dokonywania takiego uśredniania na szczeblu ustawowym. Wtedy dopiero pojawiły się rozbieżności i różne interpretacje w rozumieniu i stosowaniu tego przepisu.

KSOiW NSZZ „Solidarność” otrzymuje liczne informacje od nauczycieli, którzy w wyniku niewłaściwej interpretacji przepisów mają rozliczane godziny ponadwymiarowe w sposób dla nich niekorzystny. Ten sposób uśredniania różnego wymiaru zajęć w ramach stosunku pracy najwyraźniej został zaczerpnięty z opinii dwóch ekspertów do spraw oświaty z listy MEiN, popartych przez rzecznika prasowego MEiN, opublikowanych w Dzienniku Gazeta Prawna.

Uważamy, że stanowisko ekspertów i rzecznika prasowego MEiN pozostaje w oczywistej sprzeczności:

- z art. 42 ust. 3 l. p. 3, KN, z którego wynika, że pensum nauczyciela historii zatrudnionego w pełnym wymiarze zajęć wynosi 18 godzin tygodniowo, a nie 19 godzin tygodniowo, jak tego chcą eksperci i rzecznik prasowy MEiN;
- art. 35 ust. 2 KN, który stanowi, że przez godzinę ponadwymiarową rozumie się przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć, czyli powyżej pensum nauczycielskiego, które w przypadku nauczyciela historii wynosi 18 godzin, a nie 19 godzin tygodniowo, jak twierdzą eksperci i rzecznik prasowy MEiN;
- z art. 42 ust. 5, według którego pracę wykonywaną w wymiarze określonym w ust. 3 lub ustalonym na podstawie ust. 4a albo ust. 7, czyli pracę w ramach pensum nauczycielskiego uznaje się w zakresie uprawnień pracowniczych za pracę w pełnym wymiarze zajęć;
- z art. 42 ust. 7a KN o brzmieniu: zajęcia i czynności realizowane w ramach czasu, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 KN, czyli w ramach pensum nauczycielskiego są rejestrowane i rozliczane w okresach tygodniowych, odpowiednio w dziennikach lekcyjnych lub dziennikach zajęć.

Przyczyną takiego stanowiska ekspertów i rzecznika prasowego MEiN jest błędne założenie, że godziny ponadwymiarowe są częścią składową stosunku pracy, o którym mowa w art. 42 ust. 5c KN. Tymczasem godziny ponadwymiarowe nie są częścią ani składnikiem stosunku pracy, który jest kształtowany i określany w umowie o pracę lub w nauczycielskim stosunku pracy na podstawie mianowania. W żadnej umowie o pracę nie są przewidziane i nie stanowią jej części godziny ponadwymiarowe. Natomiast są one przewidziane i przydzielane w dokumencie organizacyjnym szkoły, jakim jest arkusz organizacyjny szkoły na dany rok szkolny, a nawet na dany semestr.

Zdaniem KSOiW NSZZ „Solidarność” wypowiedzi w mediach ekspertów i rzecznika prasowego MEiN dotyczące interpretacji zarówno art. 42 ust. 5c, jak i art. 64 ust. 3a KN spowodowały ogromne zamieszanie oraz wprowadziło w błąd dyrektorów szkół - dotyczy to opracowywania arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2018/2019, a także prawidłowego stosowania i rozliczania godzin ponadwymiarowych nauczycielom realizującym w ramach jednego stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć.

Powyższy problem już dwukrotnie został przedstawiony listownie Ministerstwu Edukacji i Nauki przez Krajową Sekcję Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” i do tej pory KSOiW NSZZ „Solidarność” nie otrzymała w tym temacie żadnej odpowiedzi.

W związku z przedstawionymi wyjaśnieniami KSOiW NSZZ „Solidarność” wnosi jak na wstępie.

Z wyrazami szacunku

Przewodniczący
KSOiW NSZZ „Solidarność”

Ryszard Proksa